

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a șaptea)

15 octombrie 2008 *

În cauza T-345/05,

Ashley Neil Mote, membru al Parlamentului European, reprezentat de domnii J. Lofthouse și C. Hayes, barristers, și de doamna M. Monan, solicitor,

reclamant,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de domnii H. Krück, D. Moore și de doamna M. Windisch, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei Parlamentului European din 5 iulie 2005 privind ridicarea imunității parlamentare a reclamantului,

* Limba de procedură: engleza.

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a șaptea),

compus din domnii N. J. Forwood, președinte, D. Šváby și L. Truchot (raportor),
judecători,

grefier: doamna K. Pocheć, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 februarie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

- ¹ Potrivit capitolului III din Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene din 8 aprilie 1965, anexat la Tratatul de instituire a unui Consiliu unic și a unei Comisii unice (JO 1967, 152, p. 13) (denumit în continuare „protocolul”):

„Capitolul III

Membrii Parlamentului European

Articolul 8

Nu se impun niciun fel de restricții administrative sau de altă natură în privința liberei circulații a membrilor Adunării spre locul de desfășurare a reuniunii Adunării sau la întoarcere.

[...]

Articolul 9

Membrii Adunării nu pot fi cercetați, reținuți sau urmăriți datorită opiniilor sau voturilor exprimate în cadrul exercitării funcțiilor lor.

Articolul 10

Pe durata sesiunilor Adunării, membrii acesteia beneficiază:

- (a) pe teritoriul național, de imunitățile recunoscute membrilor Parlamentului propriei țări,

- (b) pe teritoriul oricărui alt stat membru, de exceptare privind orice măsură de detenție sau urmărire penală.

Imunitatea este valabilă inclusiv pe perioada deplasării la locul reuniunii Adunării, cât și la întoarcere.

Imunitatea nu poate fi invocată în caz de flagrant delict și nici nu poate constitui o piedică pentru Adunare de a ridica imunitatea unuia dintre membri.” [traducere neoficială]

Istoricul cauzei

- ² Domnul Ashley Neil Mote, cetățean al Regatului Unit, a beneficiat de diverse ajutoare publice între 1996 și 2002. Începând cu luna noiembrie 2003, împotriva acestuia a fost declanșată urmărirea penală pentru motivul că ajutoarele respective ar fi fost percepute în temeiul unor declarații mincinoase. Citat în ianuarie 2004, pus sub acuzație la 27 aprilie 2004, acestuia i s-a comunicat rechizitoriul și un rezumat al învinuirilor reținute împotriva sa la 10 iunie 2004.
- ³ După alegerea sa în Parlamentul European în luna iunie 2004, reclamantul a solicitat suspendarea procedurii penale aflate în curs invocând privilegiile și imunitățile de care beneficiază în calitate de parlamentar european. Suspendarea a fost pronunțată de Chichester Crown Court (Tribunalul Coroanei Chichester) la 25 noiembrie 2004. Această instanță a considerat că aplicarea în privința domnului Mote a regimului

eliberării pe cauțiune constituia un obstacol în calea libertății de deplasare a membrilor Parlamentului European și, în consecință, nu respecta articolul 8 din protocol.

4 Prin cererea din 3 februarie 2005, Attorney General (procurorul general al Angliei și al Țării Galilor) a solicitat Parlamentului European:

— să confirme că procedura penală declanșată împotriva reclamantului nu încălca dispozițiile din protocol, în special articolul 8 din acesta;

— în cazul în care domnul Mote ar beneficia de un privilegiu sau de o imunitate în temeiul protocolului, să ridice acest privilegiu sau această imunitate.

5 Fiind transmisă Comisiei pentru afaceri juridice a Parlamentului European (denumită în continuare „comisia pentru afaceri juridice”), cererea a făcut obiectul unor dezbateri în cadrul acestei comisii la 21 aprilie, la 24 mai și la 20 iunie 2005. Domnul Mote a fost reprezentat de un alt membru al Parlamentului European cu ocazia ședinței organizate de comisia pentru afaceri juridice la 24 mai 2005. În memoriul adresat acestei comisii în aceeași zi (denumit în continuare „memoriul”), acesta a solicitat respingerea cererii de ridicare a imunității.

6 La 20 iunie 2005, comisia pentru afaceri juridice a adoptat în unanimitate un raport prin care recomandă Parlamentului European să ridice imunitatea domnului Mote (denumit în continuare „raportul”). Acest raport conține o expunere a motivelor și o propunere de decizie a Parlamentului European.

- 7 Prin Decizia din 5 iulie 2005, Adunarea plenară a Parlamentului European a decis să ridice imunitatea și a ordonat transmiterea deciziei și a raportului autorității competente a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (denumită în continuare „decizia atacată”).
- 8 Întemeindu-se pe ridicarea imunității domnului Mote pronunțată de Parlamentul European, autoritatea însărcinată cu exercitarea urmăririi penale din Regatul Unit a sesizat High Court of Justice (England & Wales) [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor)] pentru a obține ridicarea suspendării procedurii penale. Prin Decizia din 17 octombrie 2006, această instanță a ordonat reluarea procedurii împotriva reclamantului.
- 9 La 4 mai 2007, reclamantul a introdus o cerere de apărare a imunității și a privilegiilor sale, care a fost respinsă de Parlamentul European prin Decizia din 10 iulie 2007.
- 10 Prin Hotărârea din 17 august 2007, Portsmouth Crown Court (Tribunalul Coroanei Portsmouth) a constatat vinovăția domnului Mote, iar ulterior, prin Hotărârea din 4 septembrie 2007, l-a condamnat la o pedeapsă de nouă luni de închisoare. Prin Hotărârea din 21 decembrie 2007, Court of Appeal (England & Wales) [Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor)] a respins motivele invocate împotriva Hotărârii din 17 august, cu excepția unui singur motiv. La 18 ianuarie 2008 reclamantul a formulat o cerere de autorizare pentru declararea recursului.

Procedura și concluziile părților

- 11 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 5 septembrie 2005, reclamantul a introdus prezenta acțiune.
- 12 La 3 noiembrie 2005, reclamantul a solicitat să beneficieze de anonimat în acțiunea principală, care i-a fost acordat la 14 noiembrie 2005. După ce părțile i-au prezentat observațiile lor cu ocazia ședinței din 21 februarie 2008, președintele Camerei a șaptea a ridicat anonimatul.
- 13 Prin cererea de măsuri provizorii depusă la grefa Tribunalului la 28 decembrie 2006, reclamantul a solicitat suspendarea executării deciziei atacate, în temeiul articolului 225 alineatul (1) CE, al articolelor 242 CE și 243 CE. Prin Ordonanța din 16 martie 2007, președintele Tribunalului a respins cererea.
- 14 Prin cererea de măsuri provizorii depusă la 8 mai 2007, reclamantul a solicitat din nou suspendarea deciziei atacate. Această cerere a fost respinsă prin Ordonanța președintelui Tribunalului din 27 iunie 2007.
- 15 La 29 august 2007, reclamantul a introdus o a treia cerere de măsuri provizorii întemeiată pe aceleași elemente, respinsă prin Ordonanța președintelui Tribunalului din 22 noiembrie 2007.

16 Reclamantul solicită Tribunalului:

- anularea deciziei atacate;
- în orice ipoteză, declararea nulității deciziei în ceea ce privește ridicarea unui privilegiu, precum cel prevăzut la articolul 8 din protocol, în măsura în care aceasta menționează numai o imunitate;
- obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată.

17 Parlamentul European a solicitat Tribunalului:

- cu titlu principal, respingerea acțiunii ca inadmisibilă;
- în subsidiar, respingerea acțiunii ca neîntemeiată;
- obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În drept*Cu privire la admisibilitate*

- 18 Parlamentul European pune concluzii în sensul inadmisibilității acțiunii pentru motivul că reclamantul nu ar fi vizat în mod direct prin decizia de ridicare a imunității, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE, în special pentru motivul că o astfel de decizie ar lăsa o putere de apreciere destinatarului acesteia.
- 19 În susținerea admisibilității acțiunii, domnul Mote afirmă că, deși privilegiile și imunitățile sunt legate de Comunități, membrii Parlamentului European sunt beneficiarii acestora, conform articolului 5 din Regulamentul de procedură al Parlamentului European (JO 2005, L 44 p. 1), și că, în consecință, orice decizie privind aceste privilegii și imunități îl afectează în mod direct pe membrul Parlamentului European.
- 20 Cu titlu introductiv, trebuie examinat dacă Decizia din 5 iulie 2005 de ridicare a imunității constituie o decizie atacabilă.
- 21 Potrivit unei jurisprudențe constante, Comunitatea Europeană este o comunitate de drept, în măsura în care nici statele sale membre, nici instituțiile sale nu pot evita controlul conformității actelor lor cu cartă constituțională, care este Tratatul CE, iar acesta din urmă a stabilit un sistem complet de căi de atac și de proceduri menite să încredințeze Curții controlul legalității actelor instituțiilor (Hotărârea Curții din 23 aprilie 1986, *Les Verts*/Parlamentul European, 294/83, Rec., p. 1339, punctul 23, și Hotărârea Curții din 23 martie 1993, *Weber*/Parlamentul European, C-314/91, Rec., p. I-1093, punctul 8, Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2001, *Martinez și alții*/Parlamentul European, T-222/99, T-327/99 și T-329/99, Rec., p. II-2823, punctul 48). De asemenea, Curtea a declarat că, în principiu, actele Parlamentului European nu au

fost înlăturate de la posibilitatea de a fi atacate cu o acțiune în anulare (Hotărârea Les Verts/Parlamentul European, citată anterior, punctul 24).

22 În temeiul articolului 230 primul paragraf CE, Curtea controlează legalitatea actelor Parlamentului European destinate să producă efecte juridice față de terți și distinge în acest scop două categorii de acte.

23 Nu pot face obiectul unei acțiuni în anulare actele Parlamentului European care vizează numai organizarea internă a lucrărilor acestuia (Ordonanța Curții din 4 iunie 1986, *Groupe des droites européennes/Parlamentul European*, 78/85, Rec., p. 1753, punctul 11, și Ordonanța Curții din 22 mai 1990, *Blot și Front national/Parlamentul European*, C-68/90, Rec., p. I-2101, punctul 11, Hotărârea Weber/Parlamentul European, citată anterior, punctul 9).

24 Intră în această categorie actele Parlamentului European care fie nu produc efecte juridice, fie produc efecte juridice numai în interiorul Parlamentului European în ceea ce privește organizarea lucrărilor acestuia și care sunt supuse unor proceduri de verificare stabilite prin regulamentul său intern (Hotărârea Weber/Parlamentul European, citată anterior, punctul 10, Hotărârea Martinez și alții/Parlamentul European, citată anterior, punctul 52).

25 În schimb, sunt atacabile în fața instanței comunitare actele Parlamentului European care produc sau care sunt destinate să producă efecte juridice în privința terților sau, cu alte cuvinte, actele ale căror efecte juridice depășesc cadrul organizării interne a lucrărilor instituției (Hotărârea Weber/Parlamentul European, citată anterior, punctul 11, Hotărârea Martinez și alții/Parlamentul European, citată anterior, punctul 53).

- 26 Tribunalul reamintește că membrii Parlamentului European, deținători ai unui mandat de reprezentant al popoarelor statelor reunite în Comunitate, trebuie considerați terți în sensul articolului 230 primul paragraf CE în ceea ce privește un act emis de Parlamentul European care produce efecte juridice în legătură cu condițiile de exercitare a acestui mandat (Hotărârea Martinez și alții/Parlamentul European, citată anterior, punctul 61).
- 27 În ceea ce privește în special protocolul, privilegiile și imunitățile recunoscute Comunităților Europene prin acest text prezintă numai un caracter funcțional prin aceea că urmăresc să evite crearea unui obstacol pentru funcționarea și independența Comunităților (Ordonanța Curții din 11 aprilie 1989, *Générale de Banque/Comisia*, 1/88 SA, Rec., p. 857, punctul 9, și Ordonanța Curții din 13 iulie 1990, *Zwartveld și alții*, C-2/88 IMM, Rec., p. I-3365, punctul 19).
- 28 Totuși, deși privilegiile și imunitățile au fost acordate numai în interesul Comunității, la fel de adevărat este că acestea au fost acordate în mod expres funcționarilor și altor agenți ai instituțiilor Comunității, precum și membrilor Parlamentului European. Faptul că privilegiile și imunitățile sunt prevăzute în interesul public comunitar justifică puterea acordată instituțiilor de a ridica eventual imunitatea, însă nu înseamnă că aceste privilegii și imunități sunt acordate Comunității, iar nu în mod direct funcționarilor acesteia, celorlalți agenți și membrilor Parlamentului European. Prin urmare, protocolul creează un drept subiectiv în beneficiul persoanelor vizate, al cărui respect este garantat de dreptul de a introduce o acțiune prevăzut la articolul 230 CE (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Curții din 16 decembrie 1960, *Humblet/Statul Belgian*, 6/60, Rec., p. 1125).
- 29 Trebuie constatat că decizia prin care Parlamentul European ridică imunitatea unuia dintre membrii acestuia produce efecte juridice care depășesc cadrul de organizare internă a instituției din moment ce permite urmărirea penală a membrului Parlamentului European vizat pentru faptele menționate.

30 Condițiile de exercitare a mandatului avut de membrul Parlamentului European vizat sunt afectate de o astfel de decizie care permite ca o procedură penală să fie declanșată sau continuată împotriva acestui parlamentar și, eventual, asociată cu măsuri restrictive de libertate de natură să împiedice exercitarea mandatului de parlamentar. În speță, decizia atacată a permis autorității însărcinate cu urmărirea penală din Regatul Unit să solicite și să obțină încetarea suspendării procedurii penale puse în mișcare în privința domnului Mote prin Ordonanța pronunțată de High Court of Justice (England & Wales) la 17 octombrie 2006.

31 Așadar, decizia atacată trebuie considerată un act care produce sau care este destinat să producă efecte juridice față de terți. În consecință, potrivit criteriilor definite de Curte în Hotărârea Weber/Parlamentul European citată anterior, aceasta trebuie să poată să facă obiectul unui control al legalității de către instanța comunitară în conformitate cu articolul 230 primul paragraf CE.

32 În ceea ce privește excepția fondată pe inadmisibilitatea acțiunii, invocată de Parlamentul European în temeiul dispozițiilor articolului 230 al patrulea paragraf CE, trebuie constatat că acesta recunoaște că reclamantul este vizat în mod individual, însă contestă afectarea sa directă.

33 În temeiul unei jurisprudențe constante, afectarea directă impune ca măsura comunitară incriminată să afecteze în mod direct situația juridică a particularului și nu lasă nicio putere de apreciere destinatarilor acestei măsuri, care sunt însărcinați cu punerea sa în aplicare, aceasta având un caracter pur automat și decurgând doar din reglementarea comunitară, fără aplicarea altor norme intermediare (a se vedea Hotărârea Curtii din 5 mai 1998, Glencore Grain/Comisia, C-404/96 P, Rec., p. I-2435, punctul 41 și jurisprudența citată, Hotărârea din 29 iunie 2004, Front national/Parlamentul European, C-486/01 P, Rec., p. I-6289, punctul 34, și Hotărârea din 2 mai 2006, Regione Siciliana/Comisia, C-417/04 P, Rec., p. I-3881, punctul 28).

- 34 În speță, imunitatea prevăzută la articolele 9 și 10 din protocol îi protejează pe membrii Parlamentului European împotriva anumitor măsuri care îi pot împiedica în exercitarea atribuțiilor, astfel încât o decizie de ridicare a imunității modifică situația juridică a membrului Parlamentului European prin simplul efect al suspendării acestei protecții, restabilind statutul acestuia de persoană supusă dreptului comun al statelor membre și, fără a fi necesară vreo normă intermediară, expunându-l astfel unor măsuri, în special de detenție și de urmărire în justiție, instituite de acest drept comun. În consecință, reclamantul este vizat în mod direct de decizia atacată.
- 35 Puterea de apreciere lăsată autorităților naționale după ridicarea imunității, în ceea ce privește reluarea sau abandonarea procedurii penale declanșate împotriva membrului Parlamentului European, nu are vreun impact asupra afectării directe a situației juridice a acestuia din urmă, din moment ce efectele avute de decizia de ridicare a imunității se limitează la suprimarea protecției de care acesta beneficia datorită calității sale de parlamentar, neimplicând nicio măsură suplimentară de punere în aplicare.
- 36 Rezultă din cele de mai sus că acțiunea în anulare trebuie declarată admisibilă.

Cu privire la fond

- 37 În susținerea acțiunii în anulare, domnul Mote invocă patru motive. Prin intermediul primului motiv, întemeiat pe o eroare de drept, reclamantul afirmă că Parlamentul European ar fi trebuit să constate că privilegiul conferit prin articolul 8 din protocol a fost încălcat. Al doilea motiv conține două aspecte. Primul aspect este întemeiat pe încălcarea Regulamentului de procedură al Parlamentului European prin faptul că această instituție ar fi exprimat o opinie privind oportunitatea procedurii penale inițiate împotriva domnului Mote. Potrivit celui de al doilea aspect, reclamantul susține că Parlamentul European nu a luat în considerare în mod just și complet faptele și argumentele pe care acesta le-a prezentat în fața comisiei pentru afaceri juridice. Al treilea motiv este întemeiat pe lipsa unei motivări complete și adecvate a deciziei

atacate. Ultimul motiv este întemeiat pe caracterul nerezonabil și neproportional al deciziei. În opinia reclamantului, argumentele pe care le-a invocat ar fi trebuit să conducă la un refuz al ridicării imunității sale.

Cu privire la eroarea de drept

Argumentele părților

³⁸ Reclamantul susține că decizia atacată conține o eroare de drept pentru motivul că Parlamentul European ar fi trebuit să constate încălcarea unui privilegiu de care acesta beneficia în temeiul articolului 8 din protocol. Într-adevăr, ar trebui să se distingă între privilegiul referitor la libertatea de deplasare a membrilor Parlamentului European, menționat la articolul 8, și imunitatea consacrată prin articolul 10, care privește imunitatea acestora din urmă în cazul urmăririi penale. În speță, natura eliberării pe cauțiune în drept penal în Regatul Unit ar aduce atingere privilegiului de la articolul 8 în măsura în care inculpatul trebuie să rămână la dispoziția instanței naționale. Participarea la sesiunile Parlamentului European și la lucrările în cadrul comisiei ar depinde, așadar, de puterea de apreciere a judecătorului, ceea ce ar constitui o restricționare a libertății de deplasare a membrilor Parlamentului European, și ar aduce atingere independenței Parlamentului European, indiferent care ar fi dorința de cooperare manifestată de autoritățile judiciare ale Regatului Unit. Această interpretare a articolului 8 ar fi determinat Chischester Crown Court să suspende procedura penală în așteptarea răspunsului Parlamentului European la cererea de ridicare a imunității. Prin adoptarea unei interpretări diferite a articolului 8 în cadrul expunerii de motive a raportului și prin faptul de a nu se pronunța asupra ridicării privilegiului, Parlamentul European ar fi comis o eroare de drept.

39 Parlamentul European consideră că acest motiv nu este întemeiat. Instituția explică faptul că s-a mulțumit să răspundă unei cereri de ridicare a imunității. Parlamentul European precizează că expunerea de motive nu reflectă în mod necesar poziția acestuia în calitate de instituție și expune interpretarea pe care o dă articolelor 8 și 10 din protocol, subliniind caracterul funcțional al acestor dispoziții.

40 În opinia Parlamentul European, articolul 8 din protocol, adoptat într-o perioadă în care deplasările în cadrul Comunităților nu se făceau la fel de ușor ca astăzi, urmărește în principal să împiedice apariția oricărui obstacol de natură administrativă, polițienească sau vamală, cu privire la deplasările unui membru al Parlamentului European. Analizat astfel, acest articol nu ar acorda imunitate în materie judiciară. În ceea ce privește articolul 10 din protocol, acesta prevede imunitatea membrilor Parlamentului European pentru actele comise pe teritoriul național al statului lor sau pe teritoriul oricărui alt stat membru, cu excepția opiniilor sau a voturilor exprimate în exercițiul atribuțiilor lor, care intră în domeniul de aplicare al articolului 9. În plus, articolul 10 acordă imunitate parlamentarilor atunci când se deplasează la locul reuniunii Parlamentului European sau la întoarcere. Aceste dispoziții ar fi inaplicabile, dacă privilegiul acordat de articolul 8 ar putea împiedica urmărirea penală. Parlamentul European mai adaugă faptul că niciun privilegiu acordat de articolul 8 nu putea fi ridicat în temeiul articolului 10.

41 În ceea ce privește posibilitatea pe care ar avea-o instanța națională de a împiedica activitatea Parlamentului European în cazul în care această instanță ar putea controla deplasările reclamantului, Parlamentul European reamintește că relațiile dintre statele membre și instituțiile comunitare sunt guvernate de principiul cooperării loiale, în temeiul articolului 10 CE. Autoritățile judiciare naționale sunt obligate să favorizeze în măsura posibilului buna funcționare a instituțiilor comunitare și să le respecte prerogativele, după cum a procedat instanța din Regatul Unit, în caz contrar statul membru putând fi chemat să răspundă în fața instanțelor comunitare.

42 Reclamantul recunoaște că privilegiile și imunitățile Comunităților au mai întâi un caracter funcțional și contestă că ar fi asimilat vreodată dispozițiile articolului 8 cu o imunitate absolută împotriva urmărilor penale. Totuși, acesta consideră în continuare că interpretarea care trebuie dată privilegiului acordat prin articolul 8 este foarte generală și că, în circumstanțe speciale, poate împiedica urmărirea penală, a cărei

natură implică măsuri restrictive de libertate. Acest privilegiu ar evita interferarea cu funcțiile avute de parlamentar într-un mod cu totul diferit de dispozițiile articolului 10.

- 43 Parlamentul European consideră că trebuie respinsă interpretarea pe care domnul Mote o dă articolului 8, întrucât interzicerea restricțiilor privind deplasările unui parlamentar nu pot aduce o protecție superioară imunității acordate de articolul 10. În acest caz, imunitatea conferită parlamentarului ar fi absolută, întrucât un privilegiu nu poate fi ridicat, contrar imunității.

Aprecierea Tribunalului

- 44 Reclamantul reproșează Parlamentului European că nu a constatat că era protejat de privilegiul instituit prin articolul 8 din protocol și că acest privilegiu fusese încălcat prin procedura penală declanșată împotriva sa, în timp ce este de competența Parlamentului European, și nu a instanței naționale să se pronunțe asupra acestui aspect, statuând cu privire la riscul ca o procedură judiciară să îl împiedice pe membrul Parlamentului European să își exercite funcțiile parlamentare.

- 45 Din articolul 10 ultimul paragraf din protocol, potrivit căruia imunitatea nu poate constitui o piedică în calea dreptului Parlamentului European de a ridica imunitatea unuia dintre membrii săi, rezultă că Parlamentul European este competent să se pronunțe cu privire la o cerere de ridicare a imunității unui parlamentar european. Articolele 6 și 7 din Regulamentul de procedură al Parlamentului European completează acest text precizând dispozițiile aplicate în cadrul procedurii de ridicare a imunității.

46 În schimb, nici în protocol, nici în Regulamentul de procedură al Parlamentului European nu există dispoziții care să precizeze că Parlamentul European este competent să constate existența privilegiului prevăzut la articolul 8 din protocol.

47 În plus, trebuie precizat că articolele 8 și 10 din protocol nu au același domeniu de aplicare.

48 Curtea a declarat că articolul 8 primul paragraf din protocol are drept efect să interzică statelor membre să creeze, în special prin practicile acestora în materie de impozitare, restricții administrative pentru libertatea de deplasare a membrilor Parlamentului European (Hotărârea Curții din 15 septembrie 1981, *Bruce of Donington*, 208/80, Rec., p. 2205, punctul 14). Astfel cum se precizează în acest articol, privilegiul urmărește să garanteze exercitarea de către membrii Parlamentului European a libertății de circulație spre locul de desfășurare a reuniunii Parlamentului European sau la întoarcere.

49 Este totuși important să se sublinieze că, deși nu sunt enumerate în mod exhaustiv la articolul 8 primul paragraf din protocol, care se referă la restricțiile administrative „sau de altă natură”, aceste restricții nu le includ pe cele care rezultă din urmărirea penală, din moment ce intră în domeniul de aplicare al articolului 10, care definește regimul juridic al imunității, în afara domeniului specific al voturilor și al opiniilor exprimate de parlamentari în exercitarea atribuțiilor prevăzute la articolul 9. Într-adevăr, urmărirea penală este expres menționată la articolul 10 primul paragraf litera (b) din protocol, fiind aceeași precum cea de care membrul Parlamentului European este scutit, pe teritoriul oricărui stat membru cu excepția propriului stat, pe durata sesiunilor Parlamentului European. De asemenea, potrivit articolului 10 primul paragraf litera (a) din protocol, membrul Parlamentului European beneficiază, în aceeași perioadă, pe teritoriul național, de imunitățile recunoscute membrilor Parlamentului propriei țări, dintre care unele protejează parlamentarii naționali împotriva urmăririi judiciare al căror obiect l-ar putea constitui. În sfârșit, articolul 10 al doilea paragraf prevede că imunitatea îi acoperă pe membrii Parlamentului European și atunci când aceștia se deplasează spre locul unde are loc reuniunea Parlamentului European sau la întoarcere. Existența acestei dispoziții, care, precum articolul 8 primul paragraf din protocol, îi protejează pe membrii Parlamentului European împotriva atingerilor aduse libertății acestora de a se deplasa, confirmă că restricțiile menționate de această din urmă

dispoziție nu include totalitatea atingerilor care pot fi aduse libertății de circulație a membrilor Parlamentului European și că, astfel cum se menționează la articolul 10 care a fost examinat anterior, urmărirea penală trebuie considerată ca intrând în cadrul regimului juridic instituit de acest din urmă articol.

50 Articolul 10 din protocol urmărește astfel să asigure independența membrilor Parlamentului European, împiedicând ca anumite presiuni, care constau în amenințări cu arestarea sau cu urmăriri penale, să fie exercitate asupra acestora pe durata sesiunilor Parlamentului European (Ordonanța Președintelui Tribunalului din 2 mai 2000, Rothley și alții/Parlamentul European, T-17/00 R, Rec., p. II-2085, punctul 90).

51 Articolul 8 din protocol are rolul de a-i proteja pe membrii Parlamentului European împotriva restricționărilor libertății acestora de a circula, altele decât cele judiciare.

52 Întrucât nu a precizat că riscul de a aduce atingere exercitării de către domnul Mote a atribuțiilor sale de parlamentar era constituit din restricționările de altă natură decât cele care rezultă din procedura penală declanșată de autoritățile judiciare ale statului său de origine, trebuie constatat că Parlamentul European nu a comis nicio eroare de drept când a decis ridicarea imunității domnului Mote fără a se pronunța cu privire la privilegiul care îi era acordat în calitatea acestuia de membru al Parlamentului European și fără a decide că articolul 8 a fost încălcat în speță.

53 Rezultă din cele de mai sus că acest motiv trebuie respins.

Cu privire la exprimarea unei opinii de către comisia pentru afaceri juridice în legătură cu oportunitatea procedurii penale efectuate prin încălcarea Regulamentului de procedură al Parlamentului European și în legătură cu neluarea în considerare în mod just și complet a faptelor și a argumentelor

Argumentele părților

54 Motivul invocat de reclamant conține două aspecte.

— Cu privire la primul aspect, întemeiat pe încălcarea Regulamentului de procedură al Parlamentului European și pe exprimarea unei opinii privind oportunitatea procedurii penale

55 Reclamantul susține că, în temeiul articolului 7 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Parlamentului European, comisia pentru afaceri juridice nu putea, în raportul său, să se pronunțe cu privire la oportunitatea procedurii penale declanșate împotriva reclamantului. Încălcarea acestei dispoziții ar afecta legalitatea deciziei atacate. Acesta adaugă faptul că opinia exprimată de Parlamentul European în același raport nu face trimitere la observațiile pe care reclamantul le-a formulat cu privire la acest subiect.

56 Parlamentul European susține că motivul este în mod vădit neîntemeiat. Acesta subliniază că expunerea de motive inclusă în raport a fost redactată exclusiv sub răspunderea raportorului și că o opinie exprimată de acesta din urmă nu poate fi invocată pentru a contesta rezoluția adoptată de Parlamentul European. În orice caz, calificativele utilizate de raportor nu ar privi temeinicia procedurii penale, ci caracteristica acesteia de a fi lipsită de arbitrar.

— Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe neluarea în considerare în mod just și complet a faptelor și a argumentelor

57 Reclamantul susține că niciun element din raportul comisiei pentru afaceri juridice nu indică faptul că aceasta din urmă și, prin urmare, Parlamentul European au examinat în mod efectiv și adecvat argumentele substanțiale pe care le-a invocat. Această lacună l-ar împiedica pe reclamant să își exercite dreptul de a cunoaște concluziile la care ar fi ajuns comisia pentru afaceri juridice și, pentru acest motiv, decizia ar fi lovită de nulitate.

58 Parlamentul European consideră că acest motiv nu este întemeiat. Acesta reamintește că, potrivit dispozițiilor articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, domnul Mote a avut posibilitatea de a se explica în fața comisiei pentru afaceri juridice, fiind reprezentat de un alt membru al Parlamentului European, la 24 mai 2005. Acesta susține că decizia atacată menționează în mod expres în preambul această audiere.

Aprecierea Tribunalului

— Cu privire la primul aspect al motivului

59 Cu titlu introductiv, trebuie constatat că dând curs propunerii de ridicare a imunității domnului Mote, care i-a fost înaintată de comisia pentru afaceri juridice, și vizând, în decizia atacată, raportul acesteia din urmă fără a emite rezerve privind conținutul expunerii de motive din acest document, Parlamentul European și-a însușit motivele

din raport. Prin urmare, critica formulată în primul aspect al prezentului motiv trebuie considerată ca fiind îndreptată împotriva motivelor deciziei atacate.

60 Articolul 7 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Parlamentului European prevede: „comisia [pentru afaceri juridice] [...] nu se pronunță în niciun caz asupra vinovăției sau a nevinovăției [deputatului] sau asupra oportunității sau a inoportunității urmăririi penale a acestuia pentru opiniile sau pentru actele care îi sunt imputate, chiar dacă examinarea solicitării îi permite comisiei [pentru afaceri juridice] să dobândească o cunoaștere profundă a cauzei”.

61 Trebuie examinat dacă, în raportul său, comisia pentru afaceri juridice a luat poziție în favoarea procedurii penale declanșate și dacă a exprimat o opinie privind vinovăția domnului Mote. La punctul II. 2 din raport, raportorul constată mai întâi caracterul „detaliat” al rechizitoriului. Această apreciere, care exprimă opinia raportorului privind caracterul suficient de motivat al procedurii penale declanșate împotriva domnului Mote, nu poate fi asimilată unei opinii care ar fi exprimate cu privire la vinovăția acestuia sau cu privire la oportunitatea acestei proceduri penale. În continuare, același lucru este valabil, la punctul II. 3, și pentru constatarea pur obiectivă făcută de raportor cu privire la gravitatea infracțiunii în discuție în Regatul Unit și în majoritatea statelor membre. În sfârșit, prin faptul de a afirma, la același punct, că „procedura penală [părea] a fi într-adevăr începută”, raportorul nu a făcut decât să arate că acestea se aflau într-un stadiu avansat și că trebuiau să se finalizeze cu o ședință de judecată, fără a se pronunța cu privire la soluția care urma să fie dată procesului.

62 Din cele de mai sus rezultă că articolul 7 din Regulamentul de procedură al Parlamentului European nu a fost încălcat și că, în consecință, primul aspect al acestui motiv trebuie respins.

— Cu privire la al doilea aspect al motivului

⁶³ Argumentele substanțiale, cu privire la care reclamantul susține că nu au fost examinate cu adevărat sau în mod adecvat de către Parlamentul European, sunt următoarele: caracterul tardiv al procedurii penale declanșate în privința sa care ar fi dăunat bunei funcționări a Parlamentului European prin încălcarea articolului 10 CE; modul în care autoritățile Regatului Unit au tratat cererea de ridicare a imunității sale; lipsa de claritate a cererii de ridicare a imunității în ceea ce privește gravitatea faptelor reproșate și oportunitatea procedurii penale; posibilitatea Parlamentului European de a ridica un privilegiu.

⁶⁴ În ceea ce privește, în primul rând, neluarea în considerare a motivului întemeiat pe întârzierea care afectează procedura penală declanșată de autoritățile judiciare naționale împotriva domnului Mote, această întârziere, în opinia sa, l-ar fi împiedicat să își exercite mandatul de parlamentar și, în consecință, ar fi împiedicat funcționarea Parlamentului European, conducând la încălcarea de către Regatul Unit a principiului cooperării loiale, prevăzut la articolul 10 CE.

⁶⁵ Trebuie arătat că Parlamentul European, indicând că nimic nu permitea exprimarea unor îndoieli privind afirmațiile făcute de Attorney general potrivit cărora „opiniile sau responsabilitățile politice ale domnului Mote nu influențau în niciun fel procedura penală, iar [...] ancheta [a fost] făcută cu cea mai mare celeritate posibilă” și că Chichester Crown Court ar fi putut prezenta o cerere de ridicare a imunității în ipoteza în care ar fi „avut îndoieli privind intențiile procurorului sau ale oricărui alt participant la anchetă (ceea ce în mod vădit nu a fost cazul)”, a înlăturat în mod implicit, dar sigur, motivul întemeiat pe întârziere. Acesta a considerat că la originea procedurii penale nu se afla nicio intenție de a împiedica exercitarea mandatului de parlamentar al domnului Mote, întemeindu-se nu numai pe informațiile furnizate de Attorney general, ci și pe analiza făcută de Chichester Crown Court.

⁶⁶ Trebuie adăugat că, din argumentele invocate de reclamant în fața comisiei pentru afaceri juridice, nu rezultă că durata anchetei și, în consecință, întârzierea care ar afecta citarea acestuia în fața instanței penale dovedesc o intenție de a dăuna activității sale de

parlamentar european. Într-adevăr, observațiile formulate de domnul Mote ar răspunde afirmațiilor făcute de Attorney general potrivit cărora durata anchetei este imputabilă disimulării de informații de către acesta, în special cu privire la un cont bancar în insula Man, și colaborării insuficiente a acestuia. Domnul Mote a contestat că a refuzat să colaboreze cu anchetatorii și a susținut că a dorit să nu se pronunțe, astfel cum îi permitea dreptul la apărare. În plus, acesta considera că anchetatorii au avut o întârziere nejustificabilă în interogarea băncii Barclays din insula Man. Niciunul dintre aceste elemente nu era de natură să dovedească o anumită dorință de a dăuna activității sale de parlamentar.

67 În ceea ce privește, în al doilea rând, atitudinea autorităților Regatului Unit în tratarea cererii de ridicare a imunității, trebuie observat că Parlamentul European a indicat că nu exista nicio îndoială privind faptul că cererea a fost introdusă cu respectarea tuturor condițiilor privind forma. Procedând astfel, Parlamentul European a luat în considerare argumentele reclamantului privind modul în care a fost tratată cererea de ridicare a imunității și deduce că niciunul dintre acestea nu împiedica examinarea acestei cereri.

68 În al treilea rând, trebuie constatat că Parlamentul European nu a adoptat o poziție privind argumentele referitoare la lipsa clarității, inclusiv privind oportunitatea procedurii penale, a cererii de ridicare a imunității și a gravității infracțiunilor reproșate. Așadar, Parlamentul European s-a abținut să formuleze vreo apreciere privind oportunitatea procedurii penale, impusă de examinarea acestui motiv, și, astfel, a respectat dispozițiile articolului 7 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură.

69 În sfârșit, în ceea ce privește motivul întemeiat pe posibilitatea de a ridica privilegiul instituit prin articolul 8 din protocol, Parlamentul European nu a comis nicio eroare de drept, astfel cum a fost precizat la punctele 44-52 de mai sus, statuând cu privire la imunitatea domnului Mote fără a se pronunța asupra privilegiului care îi era acordat în calitate de membru al Parlamentului European și fără a decide că articolul 8 din protocol a fost încălcat în speță. În lipsa unei competențe a Parlamentului European de a ridica privilegiul prevăzut la articolul 8, nu i se poate reproșa că nu a ținut seama de argumentele prezentate cu privire la acest subiect.

70 Din cele de mai sus rezultă că nu s-a demonstrat că decizia atacată a omis să ia în considerare în mod real sau adecvat faptele și argumentele invocate de reclamant.

71 Prin urmare, al doilea aspect al motivului trebuie respins.

Cu privire la lipsa unei motivări complete și adecvate

Argumentele părților

72 Reclamantul susține că Parlamentul European are obligația de a motiva o decizie de ridicare a imunității. Lipsa motivării ar încălca cerințele democratice impuse Parlamentului European în temeiul articolului 6 UE, dar și în temeiul principiului transparenței activităților acestuia, menționat în Regulamentul de procedură al Parlamentului European.

73 În speță, reclamantul consideră că raportul comisiei pentru afaceri juridice oferă motivarea deciziei atacate, însă contestă faptul că această motivare este completă și adecvată pentru motivul că nu au fost examinate toate argumentele prezentate în favoarea menținerii imunității. În opinia acestuia, jurisprudența anterioară a Parlamentului European în materie de imunitate ar fi trebuit să conducă la o motivare adecvată, în timp ce jurisprudența furnizată nu permitea cititorilor deciziei să înțeleagă motivele care au condus la adoptarea acesteia și nici nu permitea părților să aprecieze validitatea deciziei și eventual să o conteste.

74 Parlamentul European solicită respingerea acestui motiv.

Aprecierea Tribunalului

75 Trebuie amintit că, în temeiul articolului 21 din Statutul Curții de Justiție și al articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cererea introductivă trebuie să indice obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate. Potrivit unei jurisprudențe constante, pentru ca o acțiune să fie admisibilă, este necesar ca elementele esențiale de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază să rezulte, cel puțin în mod sumar, dar coerent și comprehensibil, din chiar textul cererii introductive. Dacă cererea poate fi susținută și completată, în privința unor puncte specifice, prin trimiteri la anumite fragmente din documentele anexate, o trimitere globală la alte înscrisuri, chiar anexate la cererea introductivă, nu poate compensa lipsa elementelor esențiale ale argumentării în drept care, în temeiul dispozițiilor menționate anterior, trebuie să figureze în cererea introductivă (Hotărârea Curții din 31 martie 1992, Comisia/Danemarca, C-52/90, Rec., p. I-2187, punctul 17, Ordonanța Tribunalului din 29 noiembrie 1993, Koelman/Comisia, T-56/92, Rec., p. II-1267, punctul 21, și Ordonanța Tribunalului din 21 mai 1999, Asia Motor France și alții/Comisia, T-154/98, Rec., p. II-1703, punctul 49, Hotărârea Tribunalului din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, Rep., p. II-3601, punctul 94). În consecință, nu intră în competența Tribunalului să cerceteze și să identifice în anexe motivele și argumentele care ar putea fi considerate drept temei al acțiunii, anexele având o funcție pur probatorie și de instrument (Hotărârea Tribunalului din 7 noiembrie 1997, Cipeke/Comisia, T-84/96, Rec., p. II-2081, punctul 34, și Hotărârea Tribunalului Microsoft/Comisia, citată anterior, punctul 94).

76 În speță, reclamantul invocă lipsa motivării complete și adecvate a deciziei atacate, fără a indica punctele cu privire la care consideră că motivarea ar lipsi. Cererea introductivă se limitează să amintească necesitatea ca un organism democratic modern să își motiveze deciziile în mod complet și adecvat și să examineze toate aspectele invocate, precum și importanța unei astfel de motivări. Domnul Mote nu precizează elementele de drept și de fapt care, în opinia sa, ar impune o detaliere complementară din partea Parlamentului European. Singura obiecție precisă se referă la exprimarea opiniilor cu

încălcarea articolului 7 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Parlamentului European, care face parte din primul aspect al celui de al doilea motiv, respins prin prezenta hotărâre.

77 Rezultă din cele de mai sus că acest motiv trebuie declarat inadmisibil.

Cu privire la caracterul nerezonabil și neproportional al deciziei

Argumentele părților

78 Reclamantul susține că argumentele pe care le-a invocat împotriva ridicării imunității ar fi trebuit să incite Parlamentul European să adopte o decizie rezonabilă și proporțională și, prin urmare, să refuze ridicarea imunității. Reclamantul se referă la argumentele care figurează în memoriul anexat la cererea introductivă, indicând că acestea nu vor fi expuse *in extenso*.

79 Reclamantul susține că, în lipsa unui motiv care să justifice respingerea argumentului privind întârzierea, niciun organ decizional nu putea în mod rezonabil să ridice imunitatea și că Parlamentul European ar fi trebuit să refuze ridicarea privilegiului sau a imunității.

80 Acesta menționează problema competenței Parlamentului European de a ridica mai degrabă un privilegiu decât o imunitate, în măsura în care Regulamentul de procedură al instituției nu conține dispoziții privind ridicarea unui privilegiu.

- 81 Reclamantul subliniază că o examinare completă și pertinentă a argumentelor sale nu ar fi determinat Parlamentul European să îi ridice imunitatea și se referă la raportul comisiei pentru afaceri juridice în cauza Sichrowsky pentru a susține că Parlamentul European aplică o astfel de prezumție în ipoteza unui *fumus persecutionis*.
- 82 Reclamantul insistă asupra caracterului tardiv al procedurii penale declanșate în privința sa, care ar perturba activitățile Parlamentului European și ar aduce atingere principiului cooperării loiale dintre instituțiile comunitare și statele membre. Reclamantul afirmă că ar fi dorit să cunoască analiza Parlamentului European cu privire la acest subiect.
- 83 În sfârșit, în cadrul replicii, acesta susține că cererile de informații suplimentare formulate în memoriul său nu au fost examinate de comisia pentru afaceri juridice.
- 84 Parlamentul European consideră că motivul este lipsit de temei.

Aprecieră Tribunalului

- 85 În ceea ce privește motivul întemeiat pe lipsa unei examinări a cererilor de informații suplimentare formulate în memoriu, prezentat în stadiul replicii, trebuie amintit că din dispozițiile articolului 44 alineatul (1) litera (c) coroborate cu dispozițiile articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului rezultă că cererea introductivă de instanță trebuie să arate obiectul litigiului și să cuprindă o expunere sumară a motivelor invocate și că invocarea de noi motive de drept pe parcursul procesului este interzisă, cu excepția cazului în care aceste motive se bazează pe elementele de drept și de fapt care au apărut în cursul procedurii. Cu toate acestea, un motiv care constituie dezvoltarea unui motiv enunțat anterior, direct sau implicit, în cererea introductivă de instanță și care prezintă o legătură strânsă cu acesta trebuie declarat admisibil (Hotărârea Tribunalului din 20 septembrie 1990, Hanning/

Parlamentul European, T-37/89, Rec., p. II-463, punctul 38). O soluție similară se impune pentru un motiv invocat în susținerea altui motiv (Hotărârea Tribunalului din 21 martie 2002, Joynson/Comisia, T-231/99, Rec., p. II-2085, punctul 156).

86 În speță, motivul întemeiat pe lipsa examinării de către comisia pentru afaceri juridice a cererilor sau a întrebărilor destinate să obțină informații suplimentare a fost invocat de reclamant pentru prima dată în cadrul memoriului în replică. Acest motiv, care prezintă interes în special pentru instruirea cererii de ridicare a imunității de către comisia pentru afaceri juridice, și nu pentru examinarea elementelor care ar fi trebuit luate în considerare de către Parlamentul European cu ocazia adoptării deciziei atacate, nu poate fi considerat drept constituind o detaliere a motivelor enunțate în cererea introductivă de instanță.

87 Prin urmare, acest motiv trebuie declarat inadmisibil.

88 În ceea ce privește motivul întemeiat pe faptul că argumentele invocate în memoriu ar fi trebuit să determine Parlamentul European să adopte o decizie rezonabilă și proporțională refuzând să ridice imunitatea, trebuie constatat că aceste argumente nu sunt prezentate în cererea introductivă și că reclamantul face trimitere la acest memoriu, care este prezentat în anexă. În conformitate cu jurisprudența constantă citată la punctul 75 de mai sus, nu intră în competența Tribunalului să cerceteze și să identifice în anexe motivele și argumentele care ar putea fi considerate temei al acțiunii.

89 Acest motiv trebuie, așadar, declarat inadmisibil, cu excepția aspectului privind întârzierea înregistrată de autoritățile judiciare naționale. Cu toate acestea, întrucât Tribunalul a statuat deja cu privire la acest din urmă argument la punctele 64-66 de mai sus, acesta trebuie respins ca neîntemeiat.

90 Din tot ceea ce precedă rezultă că acest motiv trebuie declarat în parte inadmisibil și în parte neîntemeiat și că acțiunea trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 91 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Parlamentului European.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a șaptea)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) Îl obligă pe domnul Ashley Neil Mote la plata propriilor cheltuieli de judecată, precum și la plata cheltuielilor de judecată ale Parlamentului European.**

Forwood

Šváby

Truchot

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 15 octombrie 2008.

Grefier

Președinte

E. Coulon

N. J. Forwood